

Jan Charytański

"Wörter suchen Gott : Gebets-Texte",
Wilhelm Gössmann,
Einsiedeln-Zürich-Köln 1968 :
[recenzja]

Collectanea Theologica 40/2, 207

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wilhelm GÖSSMANN, *Wörter suchen Gott, Gebets-Texte*, Einsiedeln-Zürich-Köln 1968, Benziger Verlag, s. 91, *Unterweisen und Verkünden* t. 5.

Ukazanie się tej książki w omawianej serii jest na pierwszy rzut oka faktem zaskakującym. Zasadniczy jej trzon, pięćdziesiąt pięć stron, stanowią teksty modlitw, ułożonych przez W. Gössmanna, znanego autora dzieł socjologiczno-pastoralnych. Są to na pierwszym miejscu modlitwy o problematyce indywidualnej, obejmującej zarówno sytuacje beznadziei, jak zadowolenia i radości. Autor zamieścił również teksty modlitewne o tematyce bardziej społecznej. Osobną grupę stanowią teksty paraliturgiczne, przewidziane do odmawiania we wspólnocie. Odnajdujemy również teksty biblijne, oddane w sformułowaniach bliskich człowiekowi naszych czasów.

Po tekstach modlitw książeczka zawiera bardziej teoretyczne rozważania autora. W. Gössmann na podstawie analizy wyrazu modlitewnego poszczególnych epok w historii chrześcijaństwa wysuwa wnioski o konieczności istnienia form modlitewnych wyrażających doświadczenie życiowe danej epoki, zawierających refleksję nad problemami życia w świetle Objawienia, a zarazem skłaniających do milczenia i wsłuchiwania się w słowo Boże.

Umieszczenie tej pozycji w serii pedagogiczno-katechetycznej tłumaczy czytelnikom G. Stachel w ostatnim artykule tej pozycji. Zdaniem jego prowadzenie dzieci i młodzieży do modlitwy jest zasadniczym zadaniem katechety. Tego zadania może się podjąć jedynie ten katecheta, który już nauczył się wyrażać w swej osobistej modlitwie doświadczenie własnego życia. Świadectwo W. Gössmanna może być dla niego wzorem i pomocą w jego wewnętrznym życiu modlitwy, a zatem pomocą w jego misji.

Ks. Jan Charytański SJ, Warszawa

Existentielle Hermeneutik, Zur Diskussion des fundamentaltheologischen und religions-pädagogischen Ansatzes von Hubertus Halbfas, wydał Günther Stachel, Zürich-Einsiedeln-Köln 1969, Benziger Verlag, s. 227, *Unterweisen und Verkünden* t. 6.

Polskim czytelnikom znany jest już tak zwany casus Hubertus Halbfas. Recenzje jego książki *Fundamentalkatechetik* ukazały się na łamach „Katechety” i „Collectanea Theologica”. Książkę swą przygotowywał H. Halbfas jako rozprawę habilitacyjną. W trakcie jednak jej redagowania doszedł do wniosku, że nie przyjmie jej żaden z katolickich fakultetów w Niemczech. Dlatego zrezygnował z tej drogi i wydał swą pracę niezależnie, nie starając się również o *imprimatur*. Stanowisko zajęte przez H. Halbfasa wywołało falę wypowiedzi entuzjastycznych lub krytycznych. Tezy głoszone przez H. Halbfasa stały się również przedmiotem badań ze strony konferencji episkopatu niemieckiego. Po wielu komisjach ekspertów i dyskusjach z H. Halbfasem konferencja wydała wreszcie swe orzeczenie, określające wiele sformułowań tej książki jako niezgodne z nauką Kościoła. Sprawa jednak nie została zamknięta definitywnie. Dyskusja naukowa trwa dalej. Obrazem jej jest właśnie obecnie omawiana pozycja.

Czternaście artykułów ujętych jest jakby w ramy wypowiedziami obu redaktorów serii. G. Stachel w swym wprowadzającym artykule ukazuje duchową osobowość H. Halbfasa w ogólnych rysach charakteryzuje jego dzieło. Kl. Tilmann zbiera głosy poszczególnych artykułów, dorzuca własną opinię i formułuje tezy wypływające z książki H. Halbfasa, które mogą być owocne dla dalszego rozwoju katechetyki. Wśród autorów figurują nazwiska tej miary co R. Schnackenburg, W. Trilling. Odnajdujemy również wypowiedzi ludzi bez tytułów naukowych, ale bogatych w ży-